

VOL. 25. ÉV

1927 július 15.

DETROIT, MICH.

DONGGO

1060—25 STREET, DETROIT, MICH.
ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

No. 13 SZÁM

Kovács Lajos plébános

A kenyér ünnepén

Emberhangyák nyüzsögnek szerte
Aratnak nap-nap óta már,
Aranyszédőknek szőnyegére
Tengersok kincset szór a nyár.
Ma szívét adja a határ.

A munka zajlik egyre, egyre,
Az Égen itt-ott felhő ácsorog,
A kaszák éles pengéjére
A buza vére rácsorog.
A sok kalász megtántorog.

Meghal, mint szent csatán a hősök,
Az emberért a porba hull.
Keresztre rakják s megfeszítik,
A szívét elszedik rabul,
S vérét fagyasztják balzsamul.

Keresztben áll az évi termés,
Megáll a szorgos sok tenyér.
Letarlott földön ünnepoltár
Megáldva rajt' az új kenyér.
— Imádság — fénye Égbe ér.

Keresztben áll az évi termés:
A mindennapi kenyérünk.
Szegényes, tépett asztalunkra
Az Isten adja fel nekünk,
És várja, hogy a szent kenyérhez
Méltók és emberek legyünk!

MÓRA LÁSZLÓ

Csalinál a csárda
Ki van festve,
Odajár a magyar
Nappal s este.
Aki oda bemegyén,
Sohse reszket s fázik,
Mert a Csáli csárdájában
A jókedv tanyázik.
52 Rano Street. Buffalo, N. Y.

A detroiti magyarság előnyösen
ismert, legjobb házfestője és
papirozója

HUNGLER SÁNDOR

405 S. HARBAUGH STREET,
elvállal bármilyen kis és nagy
munkát s azt a legnagyobb szak-
értelemmel és jutányosan végzi.
Minden munkáért jótállást vállal.

W. H. SCHWARTZ

Első magyar ügyvéd és hitel közjegyző
Ohio államban. 512 Society for Savings
épületében. Cleveland, O.
TELEFONOK:
Cuhahoga Central 3350E. Bell Main 5730

Franklini figurák

HETEDHÉT országra szóló lakoda-
lom volt Franklinen, amelyre el-
mentek a "kizbici" földiek is, akik a
nagy sietségben nem früstököltek
otthon, a lakodalmas háznál pedig a
nagy sürgés-forgásban megféleked-
tek róluk s így éhesen mentek az es-
küvőre, amely a körüljárással délután
négy óráig tartott. A "kizbici" ven-
dégek akkorra olyan éhesek voltak,
hogy a szemük is kopogott. Meg is
fogadták, hogy máskor legalább két
füstölt sonkát visznek magukkal, ha
lagziba mennek.

A franklini bodi későn ment haza a
hotelből s ugyancsak holdkórosan ke-
rült az ágyba. Mikor egy jó sort
aludt, kibújt az ágyból és elbotorkált
a "kicsin"-be, ahol a szinket és a kály-
hát is ágnak nézte és mindegyikbe
bele akart feküdni. Alaposan össze-
verte a fejét és mikor reggel feléb-
redt, azt gondolta hogy a hotelben
tapogatták meg a fejét.

Megesküdött a franklini bodi, hogy
nem iszik többé ködmönlevet. Meg is
tartotta a fogadását egypár napig,
de egyszer csak alaposan bedurran-
tott és úgy ment haza. A miszisz
adott neki két olvan hazai csárdást,
hogy testvérek között is megért tiz
pengőt, azután pedig kilökte a bodit
az utcára, ahol komának szólitotta a
nagybotos és 13 beteget fizetett a
bodi a komaságért.

Hires emberek

JAMES WHISTLER

A nagy angol festőművész, aki sa-
játóságos, némileg különcödő termé-
szete és külseje révén mindenütt
rögtön feltűnt, egyike volt a szalonok
és a társaságok legkedveltebb embe-
reinek. Elmés, rövid sokszor paradox,
de mindig találó megjegyzéseit sokan
csodálták, sokan féltek tőle és —
még többen plagizálták. Nem egyszer
megtörtént Whistlerrel, hogy a tár-
saságban a maga mondását hallotta
ujra, mint más valakinek elmés meg-
jegyzését, sőt az ujságokban és fo-
lyóiratokban is gyakran találkozott
megjegyzéseivel — más neve alatt.
A dolog igen bosszantotta a derék
festőt, aki egész sorozat elmésség-
ben figurázta ki a második ilyenféle
lelkiismeretlenséget. Egyik jó barát-
ja, maga Wilde Oszkár is elég sűrűn
használt a műveiben olyan elméssé-
get, amely neki szerzett ugyan hir-

nevet, de amelynek Whistler volt az
apja. Whistler ennek sem örült va-
lami különösen és kapóra jött alka-
lommal elmés mondással állott bosz-
szut barátján.

Ugyanis egy vacsorázó társaság-
ban Whistler megint valami kitűnő
megjegyzést mondott, amely a vendé-
geknek fölötte megtetszett, különö-
sen pedig a vele ülő Wilde-nak, aki
a jó mondásokat nagyon kedvelte és
megbecsülte. Tréfás irigységgel mon-
ta ekkor is:

— Milyen kár, hogy nem én mon-
dam ezt az elmésséget.

— Vigasztalódjék. — felelte Whist-
ler — nemsokára ön fogja mondani.

VALENTINE DUVAL

hires francia történész, aki I. Fe-
renc császár könyvtárosa volt, ha va-
lemely tudományos kérdést intéztek
hozzá, nagyon sokszor így felelt:

— Azt nem tudom.

— De, — mondta neki egy alkalom-
mal valaki, — önt a császár azért fi-
zeti, hogy tudja.

— Csalódik, uram, — felelt szeme-
nyen a tudós, — a császár engemet
azért fizet, amit tudok; ha azért kel-
lene fizetni, amit nem tudok, arra
nem elég a birodalom minden vagyona.

A harmadik utcán
Van a Bornyász stórja,
Mindent, ami csak kell,
Ott megtalálhatja.
Van ott szivarszipka.
Meg selmeci pipa
Durákozni való
Félig játszott kártya
Zsebkendő, fuszekli
És jó dohányzacskó,
Lassan siró baba,
Gyerekeknek való.
Jó hosszú megfaszár,
Kávéházi pipa,
Négyes dohány, kendi,
Meg jó szájmuzsika.
Levélpapír, tinta,
Koverta, pénztárca
Keztyű és ceruza
Meg kaszinó kártya.
Rizabadi papír
Mind a legjavából,
Nem is olyan régen
Jött ki az országból.
S akinek fagyaltra
Van talán szüksége,
Menjen el stórjába,
Van ottan négy féle.

BORNYÁSZ ANTAL

114—3 STREET, McKEESPORT, Pa.

SZÓT BENDI DOLGOK

Horváth suszter néhány héttel ez előtt hirtelen rosszul lett. Felesége, mint aféle gondos asszony rögtön elhívatta az orvost, hogy vizsgálja meg a férjét. súlyos beteg-e?

Az orvosi vizsgálat után az orvos azonnal kórházba vitette operálás végett. Mikor Mrs. Horváth először meglátogatta férjét a kórházban, első szava az volt az orvoshoz, hogy az ő szegény ura fel fog-e gyógyulni?

— Most még nem mondhatom meg — feleli az orvos — mert a krízis csak e hét végén fog beállani.

— Oh, jajj — kiált fel Mrs. Horváth, mit csináljak, a gyászruha-szél meg már holnap fejeződik be.

Mrs. Balha elhatározta, hogy ezen túl ő is divatos kalapban fog járni. El is ment rögtön a boltoshoz, ahol most nagy szél van kalapokra.

Mrs. Balha hosszabb ideig válogatválogat, mert ez is tetszik neki, meg az is. Végre megszólal:

Ezt a keskenykarimájú kalapot szeretném megvenni, de talán senki sem hord ilyent.

— Dehogyan is nem — mondja a boltos — naponta tiz-husz ilyen kalapot is adunk el.

— Na, hallja — vágja oda a kalapot Mrs. Balha — csak nem teszek fel olyan kalapot, amit mindenki hord.

Varga Ferencnek sok baja van mostanában a fiával. Nincs nap, hogy új cipő, vagy új nadrág ne kellene.

Vargának is helyén van ám az esze. Megunta a sok pénzkidobálást ruhára meg cipőre.

Miután megtudta, hogy Hoffer Treszka kisasszony már megjött a szanatoriumból, fogta magát és el-

ment a Feingold-féle üzletbe és olyan nadrágot kért, amit a fiai nem tudnak egykönnyen tönkretenni.

Hoffer kisasszony belátta a helyzetet, megsajnálta a szegény apát, hogy minden centjét nadrágra kell adnia, s bőr nadrágot ajánlott a gyerekeknek.

Varga örömmel viszi haza a nadrágokat és így szól:

— No fiuk, jó erős bőrnadrágot vettem nektek. Ezeket nem fogjátok egykönnyen elszakítani.

A fiuk örömmel köszönik meg.

Este Varga meglátja a gyerekeket és így kiált fel:

Az Isten szerelmére gyerekek, mit csináltatok az új nadrággal? Hisz hátul ki van szakadva!

— Pista gyerek: Nagyon könnyen ment, papa. Jóska a hátsó részét odatartotta a tüzoltó Kovács bácsi köszörükövéhez, én meg hajtottam a köszörükövet, amíg kilyukadt a nadrág.

(A "Pletyká"-ból)

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA
A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál
a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendelkezésére. Lakodalmakra és keresztelőkire a legjobb gépkocsikat tartja

8923 BUCKEYE ROAD,
CLEVELAND, O.
MINDKÉT TELEFON.

Vidéki krónika

WILBUR-on egy bodi kifeküdt a méhesbe, merthogy szép napos idő volt, hát pihenni akart egy kicsit a hűvösben. Mikor elszundított, rászállt valami dongó az orrára és alaposan megcsipte. Erre a bodi mérgében nagyot esapott öklével az orrára úgy, hogy megindult orrán-száján a vér s ráadásul még a szája is meghasadt a nagy ütéstől. Kár, hogy a potya olvasók orrára nem szállt olyan dongó de legalább kettő.

A new brightoni és hazelwoodi bodik igen elbarátkoztak a ködmönlé mellett, s mikor már széles volt a kedve a hazelwoodi bodinak, lekapta a másik bodi fejéről az új szalmakalapot és azon járta el a verbunkost. A new brightoni bodi erre le akarta venni a hazelwoodi bodi szalmakalapját, de az maga kapta le a saját kalapját és azt is apróra taposta. A hat lábas new brightoni bodi igen mérges lett, de a hazelwoodi nem ijedt meg, hanem inkább bátran odamondta, hogy még akkor is megtaposta volna a hat lábas bodi kalapját, ha annak a feje is benne lett volna. Így azután kalap nélkül ment haza a new brightoni bodi.

PÉNTEKI KALÁCS

Fiatal leány és fiatal ur mennek együtt az utcán. És öreg urak mennek ketten utánuk. Az egyik öreg szól:

— Fene egy divat. Az ember azt se tudja, melyik a fiu, melyik a leány.

A másik öreg ur válaszol:

— Várj egy kicsit. Valamelyik csak rágyujt.

— No és?

— Hát amelyik rágyujt, az a leány.

(Az "Akroni Hirlap"-ból)

SCHWARTZ B.

2825 EAST 79TH STREET,
CLEVELAND, OHIO

Hajójegyek minden vonalra.

Pénzküldés a világ minden részébe.

JOGI TANÁCS ÉS KÖZJEGYZŐI
ÜGYEK ELINTÉZÉSE

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY

Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
6 hónapra	\$2.00
4 hónapra	\$1.00
Magyarországra egy évre	\$3.00

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER

PUBLISHED SEMI-MONTHLY

Editor: GEORGE KEMENY

Entered as second-class matter July 15th, 1926 at the Post Office at Detroit, Mich., under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

UJABB botránya van az amerikai magyarságnak. A botrány az ugynevezett "szeretetsomagok" miatt zuhant a nyakunkba és ugyancsak hangossá tette az amerikai magyar berkeket. Még a magyar parlamentben is szóba került a dolog s a kormány kijelentette, hogy a kellemetlenség miatt a szállítókra hárul a felelőség, mert már két év előtt figyelmeztették őket, hogy szüntessék be az üzletet. Az eset nagyon kellemelen, de azért nem olyan világhatásos, hogy a miatt most fenekestől felforduljon minden. Az amerikai magyar lapok legtöbbször furkósbottal kopogtatja most a szállítók fejét, pedig éveken át hűségesen közölte a "szeretetsomag" hirdetéseit

és vesébe járó felhívásait. A "Dongó" soha nem közölte ezeket a hirdetéseket és felszólításokat, nem részesedett a hasznából, de azért mégse kiált kigyóbékát, mert "eső után késő a köpönyeg." Akik lenyelték a békát, most azután emésszék is meg. Mindenben aláírom Tarnóczy Árpád állásfoglalását ebben a dologban, mert hiszen amint ő mondja:

"Marcinkó plébános megcsinálta a csomagszállításokat, mert megcsinálhatta. Ha az első akció után ugyanugy rohantak volna neki a lapok, papok, vezérek, népek, mint most, akkor nem csinálhatta volna meg." Akkor csődöt mondott volna a csomagszállítás a magyarság károsodása nélkül. Akkor megoldhattuk volna ezt a kérdést a közérkölcsök lefejezése nélkül. Akkor csakugyan Marcinkó plébános lett volna a bűnös és nem azok, akik ezt a botrányt támogatásukkal megértették."

Az amerikai magyarságnak nem első és nem is utolsó családja ez, mert a magyarok — tisztelet a kevés kivételnek — nem az egyenes, okos beszédre hallgatnak, hanem felülnek a sokatmondó, hangos ígéreteknek és sose jut eszükbe a magyar mondas igazsága, hogy "aki sokat ígér, keveset ad."

A ligonieri magyar árvaház július 4-én ülte meg fenállásának hatodik évfordulóját mindazok örömeire, akik hisznek még az emberszeretben. Az amerikai magyaroknak jussanak néha eszükbe a ligonieri magyar árvák és ne sajnáljanak egy-egy kis segítséget az amerikai magyar árvaktól. Minden kicsi segít és egy kicsit adhat csaknem kivétel nélkül minden jóra való ember.

A detroiti magyarok megmozdultak az árvizkárosultak segítésére és sok-sok ezer magyart hoztak össze. Annyi sok magyart, hogy ennél több aligha volt még együtt Detroitban. És ha semmi egyéb nem történt volna, akkor is nagy dolog volt ez, mert bebizonyosodott, hogy néhanapján mégis csak összeverődik a magyarság és levetkőzi a nyomasztó közönyösséget.

Kovács Lajos halálára

Tegnap: még mosolygott,
Tréfiákat faragott.
Ma: nagyon csendes már,
Ajkaira fagyott
A mosoly, a tréfa.
Hallgató temetőn
Készül a hajléka.
Igy ritkulnak itt a
Vándorló madarak;
Belőlük maholnap
Hirmondó se marad.
Hallgató temetőn
Fejfák és keresztek
Jelzik csak, hogy egykor
Itt sokat véreztek
Bujdosó magyarok,
Messzisodort népek,
Kik szivet temettek
Addig is, míg éltek.

A NIAGARÁHOZ VALÓ KIRÁNDULÁSOK

alkalmával, ha Buffalo városát és a világhírű Niagara Falls-ot felkeresi ne feledjen el betérni a River Roadi magyar vendéglőbe a Riverside Park sarkán levő magyar vendéglőben elsőrendű frissítőket kaphat és figyelmes kiszolgálásban részesül.

SZÓKA IMRE és FIA

2809 Niagara St. Buffalo, N. Y.

C S E R L A J O S

8126 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.

Kapható nála: szivar, dohány, cukorka, kés, borotva, pápaszem, pipa, játékszerek és revolverek. Akinek munió kell ebben a száraz világban, hát csak szóljon neki. Vidékről érkezők keressék fel üzletét.

Detroiti dolgok

LATOGATÓBA ment az egyik detroiti miszter a bátyjához. De nem annyira a bátyjára, mint inkább a borára volt kíváncsi. Be is szedett olyan alaposan, hogy alig tudta hazahajtani a gépet. Otthon pedig sehogyse tudta elhagyni az ülést, bár a felesége valóságban belebetegedett a ráncigálásba. Reggel nyolckor felbredt a miszter és kikapaszkodott a gépből. A lakásban betegen találta a feleségét és azt ajánlotta neki, hogy menjen el valahová nyaralni. El is ment a miszisz és a miszter még aznap este összeszedte a bandát s elmentek újból bort kóstolni. Be is kóstoltak úgy, hogy a miszter nem hajtotta a gépet s egy másik bodi ült a kormánykerékhez, de eltévesztette az utat és csak reggelre értek haza.

Kijózanodás után megállapították, hogy nagyon erős a Mihály bácsi bora és azért ha még egyszer elmennek hozzá, szódavizet is visznek és úgy isszák a bort vízzel keverve. A házigazda öccse azonban továbbra is tisztán itta a bort és úgy felöntött, hogy a "kicsin"-ben, a gázkályha mellé is jutott a fölöslegből.

Másnap elment hozzá a sógorné és egy "máp"-ra valót követelt tőle, mert sok takarítani való van a "kicsin"-ben.

Egyik vasárnap kirándultak négyen a vidékre. Automobilon mentek s a gép tulajdonosa úgy alkudott velük, hogy a gázolin árát közösen fizetik. A kirándulás jól sikerült, nagyszerű ebédet kaptak a vendéglátó háznál, de a gázolin ára senkinek se jutott az eszébe. Hazatérőben úgy az ut felén egy elhagyatott helyen megállt a "sófer" és kijelentette, hogy vagy leszurnak koponyánként 40 cen-

tet a gázolinért, vagy lerakja őket, mert potya ebéd és potya kocszás sok egyszerre. A bodik belenyultak a zsebbe és fizettek, mert nem szerettek volna gyalogolni a finom ebéd után.

Samu busul

K. Nénik és Bácsik! A multkorigan azt ígértem, hogy mezőkövesdi ruhában, karikással a kezemben mutatkozom majd be a néniknek és bácsiknak. De azóta nagy baj történt nálunk. Igen beteg lett az édesanyám és így elmaradt minden. Nem is tudok most semmit mondani, mert igen busulok az édesanyám miatt. Majd ha jobban lesz, akkor elmondok egyet-mást, de addig nincs kedvem a beszédhez.

HADD EGJENEK

Ég a községháza és a falu tűzoltói feladják a reményt, hogy az épület meg lehessen menteni a nagy szélben.

A nagy zürzavarban találkozik egymással két esküdt, kik közül az egyik nagy csomó hivatalos irást szorongat a hóna alatt.

— Mit cipel kend a markában? — kérdi az, amelyik üres kézzel nézi a tűzoltást.

— Még sikerült egy pár irást, adó-lajstromot és több efféléit, kimentenem a veszedelemből, azzal igyekszem hazafelé.

— No elég bolond kend komámuram. Látja, én arra a hirre, hogy a községháza ég, minden irást a kemencébe dobtam.

VEGRE

Nősítik a legényt, de a család egy végtelenül csunya, öreg leányt vétet el vele gazdag hozományért. A legény tiltakozna a házasság ellen, de nem jut szóhoz, meg se hallgatják. Az esküvőn, az ünnepi beszéd után, a szertartás azon részéhez érnek, amikor a pap megkérdezi, hogy szereti-e a jövődöbelijét?

Az eddig bánatosan és leverten álló vőlegény egyszerre felüti a fejét és felkiált:

— Na, hála Istennek, csak hogy akad végre egy ember, aki ezt is megkérdezi tőlem!

Dr. L. H. HERBERT
VOLT EZREDORVOS
8005 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH

Muffol Miska

FŐBURDOS SZAVALATAI

ELMULT mán a főrgyuláj is oszt még hun hives van, hun meleg van, oszt néha az embernek összevevődnek a bokáji, ha leül egy cseppet a bokor alá. Hát ugy láccik, hogy a zidő is ojjan, mind a zemberek.

Lakavónán a zegyik miszter igen beszédett a bikavérből oszt este nemcsak hogy a zágyat, de még a szobát se tudta megtanálni. Oszt ezér hajnalig párbajoztak a misziszek. Hajnalba olyan mérges vót a miszter, hogy pakolni kezdett a szutkészbe és aszonta, hogy ő muffol, de nincs pénzi, hát így messzire nem mehet. A miszisz mingyán kivágott neki tiktet-re valót oszt aszonta a miszisznek, hogy még csak ne is nézzen utána. A miszter erre kapta a szutkézt oszt el is ment a garácsig, ahol kialutta magát oszt délfelé zörgetett a zajtón. A miszisz mingyán ki is ment oszt mikor meglátta, hogy a misztere zörget, hát aszonta, hogy te meddig mentél. Aszongya a miszter, hogy a garácsig. A miszisz mérgebe kapta a seprőt oszt elhuzta vóna a miszter nótáját, ha az hirtelenül el nem muffolt vóna a szutkézzel együtt.

MAGYAR
TEMETKEZÉSI
VÁLLALAT
ÉS KOPORSÓ RAKTÁR
TEMETÉSEKET ELVÁLLAL A LEGPÉNYESEBBTŐL A LEGEGYSZERŐB-
BŐL A LEGJUTÁNYOSABBAN

BICZÓ FERENC
8027 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.
TELEFON: CEDAR 0175.

Veterán Pesta

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MMARCINK, hát meggyűtt lassan már a fõrgyuláj is osztég lövõdõzhetett, akinek van elég puska-pora. De azér jó néha vigyázni, nehogy úgy járjunk ebbe a parádés világba, akárcsak valamikor a nagyidai cigányok. Mer igen furcsa világ van most, oszt legjobb ha az ember nem igen lövõdõz, mer nem jó falra festeni a zõrdõgõt.

A zõreg Dongónak születésnapja vót fõrgyulájkor, de nem vót benne sok gyõnyõrûsege, mert-hogy a kedves miszise igen beteg, hát így szomorúság van a Dongó családba.

No, még azutég a hátralékosok se igen igyekeztek, mer aszt gondolik, hogy vállveregetésbül is megél a Dongó. A zindsaj veregetné meg a válokat.

A TRÓNUS

A hat éves I. Mihályt megkoronázták a románok. Mihály, amint meglátta udvaroncait, azonnal trónra kérezkedett.

(Akroni Magyar Hirlap)

ÕSZINTÉN MEGMONDTA.

Nagy Sándor Macedonia királya szemére vetette egy kalóznak, hogy milyen csunya foglalkozást üz, mire a kalóz így válaszolt:

— Azért vagyok kalóz, mert csak egy hajóm van, ha flottám lenne, hõdító császár lennék.

H. E. VARGA

ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS

541 Society for Savings Bank Bldg.
CLEVELAND, O.
Cherry 8092

A ligonieri árvaház

ismét újabb évfordulójához ér július negyedikén. Ez már a hatodik esztendőnek befejezését fogja jelenteni. Ez lesz a hetedik július 4-ike, amikor a magyarság százai keresik fel az egyetlen Árvaházunkat, hogy gyõnyörködjenek a haladásban és saját szemükkel lássák meg azt a nagyszerû munkát, amit az elárvult magyar gyermekek nevelése és az elõregedett magyarok ápolása terén végez.

Tavaly, az ötöstendõs jubileum ünnepén legalább ötszázan voltak jelen a közel és távolból. Akkor talán az ötöstendõs jubileum adott nagyobb nyomatékot ennek a napnak. Azóta ismét eltelt egy esztendő, amely a kemény munka mellett megintcsak a nagyszerû haladás esztendeje volt. Az idén újra ott kell lennie annak a seregnek, amely már ott-honosan jár-kelel az Árvaház szobáiban, gyõnyörû udvarán, mintaszörû gazdaságában — de ott kell lennie azoknak a százaknak is, akik, bármennyire vágyódtak is utána, még eddig nem tudták megtekinteni az egész amerikai magyarságnak ezt a legnagyobb büszkeségét. Sokan vannak ilyenek. A mindennapi beszélgetésben akárhányszor halljuk a sóhajtást, hogy: Még nem tudtam eljutni az Árvaházba! — ezek a százak is, akik bár megteszik a maguk kötelességét az Árvaházzal szemben, de látni még nem látták: határozzák el most, hogy ott lesznek az ünneplõk között.

Az elmúlt hat év alatt az Árvaház igazi zarándok helyévé lett az amerikai magyarságnak. Akik ott voltak, nagyon jól tudják, hogy miért. És azóta is viszszavágyik a szívük. Évrõl évre mindig többen vannak, akik már jártak ott s akik július negyedikén egyszerûen nem tudnak ott-hon maradni, odavonja õket valami megmagyarázhatatlan erõ, mert érezni akarják, azt a csodálatos felemelõ érzést, hogy mit jelent tenni és áldozni magyar fajunk árván maradt virágaiért, akik elhullanának az Árvaház nélkül.

(A "Magyar Ujság"-ból)

Kovács Lajos

Kovács Lajos detroiti plebános szívszélhûdés következtében váratlanul meghalt.

Mikor három hónap elõtt együtt utaztunk McKeesportra a Kovács Kálmán plebános temetésére, így szólt hozzám a vonaton Kovács Lajos plebános:

— Gyuri, én leszek a következő magyar pap, akit eltemettek. De azután szép mozgóképeket csinálj a temetésemrõl.

Halála elõtt való napon panaszkodott nekem, hogy fáj a szive és kérdezte, hogy mikor megyek Magyarországra, mert szeretne velem jönni. Egyben arra kért, hogy mutassam meg neki az urnapi körmenetrõl felvett mozgóképeket.

Éppen halála éjjelén állítottam össze a mozgóképeket, hogy majd a hét folyamán megláthassa azokat s talán éppen akkor szólította el a halál, amikor a mozgóképeken az õ képét ragasztottam össze.

Jóslása beteljesült. Ő lett a következő magyar pap, akit eltemetünk s akinek temetésérõl fájó szívvel képeket veszek fel, elmondván magamban a költõvel:

"Pusztulunk s veszünk.
Mint az oldott kéve:
Széthull nemzetünk."....

K. GY.

ÜJDONSÁG! ÕRÖMHIR!
Tizenkét dollár pénzmegtakarítás, ha most vesz nálunk a legjobb minõségû HORTON MOSÓGÉPBÕL, mely gépek jóságát a HORTON mosógépgyár 60 éves fennállása biztosítja. Miért fizet Ön, holmi kis mosógépekért 12 dollártól 20 dollárig többe, mikor itt helyben megveheti a legrégebb gyárnak legújabb vivmányát, a mosógépek terén?

Ha tehát Önnek bármikor szüksége lenne egy Mosógépre, úgy bármikor, bizalommal jöjjön be üzletünkbe és mi készséggel állunk rendelkezésére.

FIVE BROTHERS

GEGUSTESTVÉREK

vas- és festékkereskedése
8013 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.
TELEFON: CEDAR 1184

SZÓT KÉREK

ELNÉZEST kérek a Dongó olvasóitól a lap elmaradása miatt. Ez a szám is csak ösztövé formában jelenik meg, de valóságos csoda, hogy egyáltalán megjelenik. Huszonöt esztendő a Dongó s a negyedszázad alatt ez a második eset, hogy elmaradt egy száma. A nagy influenza járvány idején félholtan, ágyban dideregve is megcsináltam a lapot. De ez alkalommal egyszerűen képtelen voltam arra, hogy csak egy sornyt is leírjak. Öt hét előtt nagyon súlyos beteg lett a feleségem s heteken át aggódunk az életéért. Így azután nem is csoda, ha egyáltalán nem volt kedvem az íráshoz, de még kevesebb a tréfához.

A sok aggodás teljesen levert s magam is beteg lettem. Harminc esztendeje írok már az amerikai magyaroknak. Irtam én betegen, éhesen, fázza és könyezve, de irtam, mert kergetett a kötelességtudás. Most azonban kicsuszott alulam a talaj és nem törődtem többé semmivel. — Egyesegyedül az érdekelt, hogy jobban legyen a feleségem, tíz gyermek anyja. Aki ezért elítél, az dobja rám a követ.

A súlyos betegség felforgatta minden tervemet. Egyelőre magyarországi utam is abbamaradt. Testben és lélekben egyaránt megtörve úgy érzem, hogy mintha abba kellene hagynom egyelőre a küzdelmet.

Nem kell azonban megijedni, mert a Dongónál nem ér veszteség senkit. A Dongó meg fog jelenni, talán csak én hallgatom el egy kis időre, mert érzem, hogy az erőfeszítésnek is van határa.

Harmincegy esztendeje vagyok itt, sok megpróbáltatás ért, de ennyi teher és gond még sose szakadt rám, mint mostanában. Ezért tehát arra kérem azokat, akik hátralékban vannak a Dongónál, hogy tehetségük szerint igyekezzenek ezt a dolgot elintézni. Ha a járandóságoknak csak egy ötödét megkaphatnám, akkor is abban a helyzetben lennék, hogy megfelelő segítő társat szerezhessek és ne roppanjak össze a teher alatt. Tudom én azt, hogy nehéz, nagyon nehéz időket élünk. De azért mégis csak vannak olyanok is, akik nagyobb megerőltetés nélkül beküldhetnék azt a csekély összeget.

Magyar szeretettel

KEMÉNY GYÖRGY

FÖLDIKÉM!

Jó kívánságból nem élhet meg a Dongó.

A homesteadi szalonnasütés

HOMESTEAD-on összebeszéltek a vén csontok, hogy vasárnap reggel elmennek szalonnát sütni a Lajos bodi portájára mert az messzire esik a várostól és így nagyon alkalmas hely a szalonna sütésre. Vittek szalonnát bőven, de a folyadékról se feldkeztek meg, mert anélkül nem lehet szalonnát sütni.

Lajos bodi a társaság rendelkezésére bocsátotta az egész portát, sőt ő is a szalonnásokhoz szegődött. Mikor letelepedtek a fűbe, Ignác vezér rögtön kiadta a parancsot, hogy elő kell venni a testhez álló folyadékot. Ezt a rendelkezést helyeslő fejbólintással vették tudomásul a többi vén csontok. Hamarosan úgy meglocsolták az Ádám-csutkát, hogy mindnyájuknak táncos kedve támadt s hozzáfogtak a szalonnapírtáshoz. Egyszer csak rákiált egy vén csont a borbély cimborára, hogy mi a fészkes fenét csinál? Az pedig visszafelelt büszkén, hogy süti a szalonnát.

— Sütöd te a nagyapád fülét, hát nem látod, hogy egy darab füves föld van a nyársadon.

Akkor vette észre a borbély vén csont, hogy ő nem szalonnát pirit, hanem földet, így azután nem is csöpögött a zsír a kezében tartott kenyérre. A vezér vén csont rögtön figyelmeztette a társaságot, hogy nem kell szólni a dolgról, mert még bekerülnek a Dongóba. Csakhogy Berti bodi, a Dongó derék olvasója nagyon hegyezte a füleit s azt mondják, hogy huncut az ember, amíg mozog.

Szalonnázás után a vezér vén csont fogai közé sok szalonna szorult, azért tehát kivette mind a két sor fogát és letette maga mellé a fűre. Valamilyik tréfás bodi erre bement a házba és kivitt egy marékra való fogpiszkálót. A vezér vén csont is kért a fogpiszkálóból s elkezdte piszkálni a fogait, mert nem jutott eszébe, hogy a fogai ott legelnek a fűvön. Közben valahogy távolabb került a fogaktól s mikor keresni kezdte azokat, nem

találta sehol a csikófogakat és lármázni kezdett, hogy kerítsék elő a fogait. Hozzá is fogtak a kereséshez, s egyszer csak az egyik vén csont diadalmasan elordította magát, hogy megvannak a fogak s a hangyák pucolják ki belőlük a piritott szalonna maradványait. A vezér vén csont erre újból kiadta a szigorú parancsot hogy de erről igazán nem szabad szólni senkinek.

Mindezek után három csoportra oszolva leültek bibliázni a domboldalra, de a Csáli vén csont folytonosan lecsuszott a domb alatt levő vasuti sínekre. Valami négyszer visszaráncigálták a cimborák, de végül is megunták a dolgot s kieszték, hogy legjobb lesz odacövekelni a Csáli bodit, mert egyszer úgy lecsuszik, hogy elgázolja a gőzös.

Hazamenőben csak annyi baj történt, hogy a János nevű vén csontnak eltűnt a lábija s valami gyerekre való lábbit huztak rá. A homesteadi körben azután mindenkiről huzogatta a "kót"-ot és követelte, hogy adják vissza neki a lábbit, mert ő nem iskolás gyerek, hogy kislájbiban járjon.

Egyébként pedig minden nagyobb baj nélkül sikerült a homesteadi szalonnasütés.

HEGEDÜS PÁL

KÖZJEGYZŐ

517 RIDGE ROAD

LACKAWANNA, N. Y.

Ellátja mindenkinek ügyes-bajos dolgait. Kiállít okiratokat, pénzt küld és elad hajójegyeket minden vonalra. — Aki pedig nyakmerekedésben van, az kaphat nála bedörzsölésre finom olajat.

DOMBY M.

8021 HOLTON AVE. Cleveland, O.

A leghiresebb magyar muffoló Clevelandban, aki még a holdvilágot is elmuffolja. Még pedig ha kell, akár elmuffolja. Még pedig ha kell, akár Piripócsra. Telefonáljon: Pennsylvania 502-J.

Dr. FARKAS GÉZA

500 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
AZ ÁLLAMNÁL

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

Forduljon hozzám bizalommal.
1958 Genesee Str. Toledo, Ohio

TALÁNY

MI EZ?

r r r r

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1927 augusztus 18.

A június elseji számban közölt talány megfejtése:

KÖDMÖNLÉ.

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Kovalik Andrásné, Mrs. E. Szerecsen, Lónyi József, Mrs. B. László, Ellish Irma, Zsoldos János, Andrin Antalné, Galba János, Pogány Lajos.

A jutalmul kitűzött könyvet Galba János (Martinsferry) nyerte meg.

PETRÁS LAJOS
ÜGYVÉD, VÁROSI TANÁCSOS
Irodái:
1040 Guardian Building
8917 Buckeye Road
Telefon: Main 6530 Garf. 2110
Lakás telefon: Cedar 996.
CLEVELAND — OHIO

Fazekas Pistánál
Senki nem kesereg
Mert hiszen Fazekas
Tréfás gönci gyerek.
Nála a felhött is
Táncos kedvű marad
S marokra szoritja
A talpas poharat.
511 Ontario Str. Buffalo, N. Y.

DR. MAJOROS JÁNOS
MAGYAR FOGORVOS

Buckeye Road és E. 117 utca,
a Regent-színház épületében.
Kendelő órák: Hétköznap d. e. 9-10
este 8 óráig. Vasárnap 2—5 óráig.

Nagymagyarországért!

Ezen a címen hatalmas kötetet
állított össze

VOLLAY FERENC
debreceni tanár az utolsó évtized
legszebb magyar

hazafias költeményeiből.
A szavalásra rendkívül alkalmas
kötet postai szállítással együtt

Egy dollár 50 centbe
kerül és megrendelhető az
alábbi címen:

VOLLAY FERENC
CSAPÓ UTCA 63. DEBRECEN,
Hungary.

Jóraivaló magyarok

Ujabbban a következő jóraivaló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Varga A. Alpha, Seifferth András Pittsburgh, Dravetz M. J. Allentown, Bumbulucz J., New Castle, Nagy József Homestead, Hörsöky József Buffalo, Sándor P. Johnstown, Belezny F. Milwaukee, Takács András Leechburg, Juhász Mike Toledo, Puj Péter Buffalo, Horváth János Zeliénople, Nagy József Homestead, Vezendy Imre Pittsburgh, Hacker Ferenc Bethlehem, Bene András Franklin, Fodor K. József Aurora, Belső Károly P. Amboy, Dravetz M. J. Allentown, Vezendy J. Pittsburgh, Pohl János Dayton, Fodor K. József Aurora.

Fogadják mindnyájan a Dongó köszönetét.

FÉNYES IGÉRET.

Nagykanizsán történt, hol a megüresedett képviselő állásra az ottani állatorvos is pályázott, és ezért sorba látogatta a gazdákat, akikről a következőket kérdezte:

— Ejnye, de apró szamarai vannak, urambátyám.

— Bizony igaz, de nálunk mind ilyen kicsiny a szamar.

— Na, ha én leszek a képviselőjük, majd meglátja, mekkorra nagy szamaruk lesz!

A Dongó póstája

N. J. Köszönet a betegekért és a tréfákért.

F. P. No, ebben hasztalanul keressük a tréfát.

K. B. Az ottani magyarok nem igen szeretik, ha tréfálnak velük.

I. J. Muffol gondjaira bízunk.

V. I. A betegeknek is meg a tréfának is hasznát vesszük.

B. I. Bárcsak mindenki ilyen pontosan fizetne.

Wilburi. A tréfa nem rossz, kidongjuk.

Többeknek. Köszönet az utraivaló jókívánságokért.

N. V. Ugyan ne mókázzék már, de küldje be azokat a régen felszedett betegeket.

Többeknek. Hogy miért késett a Dongó, azt megtalálják a "Szót kérek"-ben.

D. B. STONE
MAGYADUL BESZÉLŐ
ANGOL ÜGYVÉD

822 Leader-News Bldg. Cleveland, O.
A Superior és East 6-ik utcák sarkán
Telefon: Main 7090 és Central 1888

SZEPT.

4.

OLVASSA EL FIGYELMESEN, HA AZ ÓHAZÁBA AKAR UTAZNI!

A legszebb, legalkalmasabb időben, a legnagyobb és leggyorsabb német hajón, a magyarok kedvence hajóvonalára a brémai NORTH GERMAN LLOYD

NAGY TÁRSASUTAZÁST

rendez, amelyre a leggondosabb előkészületeket teszi, hogy az minden utas részére örökké emlékezetes maradjon. A VILAGHIRŐ

COLUMBUS

KÉNYELMES, TAGAS, 2 ÉS 4-AGYAS POMPÁS KABINJAI
ALLANAK A MAGYAR UTASOK RENDELKEZÉSÉRE.

KENDE GÉZA a régi és ismert amerikai magyar újságíró, ki az utazás terén gazdag tapasztalatokkal bír, készséggel vállalkozott a társasutazás vezetésére. Utazzék kellemes, jó társaságban az óhazába. Foglalja le kabinját azonnal a helyi ügynökünknel ha szeptember 4-én induló Columbus hajón akar utazni. Az utasok szeptember 3-án este szállnak hajóra.

NORTH GERMAN LLOYD

32 BROADWAY

NEW YORK